

Xarıcdə 20 Yanvar qurbanlarının əziz xatirəsi anılıb

MOSKVA

Moskvada Qara Yanvar faciəsinin 32-ci ildönümü ilə əlaqədar Azərbaycanın Moskvadakı səfirliyi və Heydər Əliyev Fondunun Rusiya nümayəndəliyinin birgə təşkilatçılığı ilə 20 Yanvar faciəsinə həsr olunmuş onlayn konfrans keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, konfransda ölkəmizin Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu, Milli Məclisin deputatı Nizami Səfərov, İsrail-Azərbaycan "Aziz" Beynəlxalq Assosiasiyasının prezidenti Lev Spivak, Moskva Dövlət Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunun professoru, Azərbaycan Yazıçılar İttifaqının Moskva bölməsinin sədri Abuzər Bağirov, yazıçı Yuri Pompeyev, politoloq Aleksandr Karavayev, şair, Azərbaycan Yazıçılar İttifaqının Moskva bölməsinin katibi İlham Bədəlbəyli, həmçinin səfirliyin və Heydər Əliyev Fondunun Rusiya nümayəndəliyinin əməkdaşları, ictimaiyyət, Rusiya Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin və Rusiyadakı diaspor təşkilatlarının nümayəndələri iştirak ediblər.

Səfir Polad Bülbüloğlu tədbir iştirakçılarını salamlayaraq konfransın işində iştirak etdiklərinə görə onlara dərin minnətdarlığını bildirib. Diplomət çıxışında 1990-cı il 20 Yanvar hadisələrinin Azərbaycan xalqının tarixinin ən faciəli, kədərli, eyni zamanda rəşadətli səhifələrindən biri olduğunu vurğulayıb. Qeyd edib ki, 20 Yanvar faciəsinə Dağlıq Qarabağda baş qaldıran separatçı hadisələr təkan verib, sovet hakimiyyətinin fəaliyyətsizliyi onsuz da çətin olan vəziyyəti daha da ağırlaşdırıb. Məhz bu, Dağlıq Qarabağın Azərbaycandan ayrılması üçün çoxdan hazırlıqlara başlamış erməni lobbisinin iddialarını alovlandırıb.

Polad Bülbüloğlu bildirib ki, Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyev bütün vəzifələrdən uzaqlaşdırıldıqdan sonra ermənipərəst qüvvələr bundan istifadə edərək Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin, Ermənistanın Azərbaycana qarşı ərazi iddialarının əsasını qoyublar.

Səfir sovet ordusunun dinc əhaliyə qarşı törətdiyi vəhşiliklər barədə konfrans iştirakçılarını məlumatlandıraraq, SSRİ-nin mərkəzi orqanlarının belə qəddar addımının əks effekt verdiyini iştirakçıların diqqətinə çatdırıb. İnsanlar hökumətin öz vətəndaşlarını tanklarla əzdiyi ölkədə yaşamağın mümkün olmadığını anlamağa, partiya vəsiqələrini meydanlarda yandırmaya başlayıblar. Faciə geriyə yolu bağlayan həmin qırmızı xəttə çevrilib. 1990-cı ilin Qanlı 20 Yanvar gecəsi xalqın iradəsinin sarsılmazlığını nümayiş etdirib. Çoxsaylı qurbanlar, qan tökülməsi insanlarda o vaxt gedən proseslərin dönməzliyinə əminliyi daha da artırıb.

Bu faciə Azərbaycan xalqının yaddaşına əbədi həkk olunub və bu gün həmin hadisələrlə bağlı bütün həqiqətlər gələcək nəsillərə çatdırılması olduqca vacibdir. Səfir onu da vurğulayıb ki, o illərdə ölkəmizin və onun vətəndaşlarının maraqlarını qorumağa qadir lider yox idi.

Diplomat vurğulayıb ki, Moskvadakı səfirliyin binası Azərbaycan xalqı üçün xüsusilə əzizdir. Məlum olduğu kimi, 1990-cı il yanvarın 21-də Ümummilli Lider Heydər Əliyev ailə üzvləri ilə hazırda Azərbaycan səfirliyinin yerləşdiyi binaya gələrək xalqı ilə bir yerdə olduğunu nümayiş etdirib, o zaman Azərbaycanın düşdüyü informasiya blokadasını yarıb, mətbuat konfransında siyasi bəyanatla çıxış edib, bu vəhşiliyi kəskin şəkildə pisləyib, dinc silahsız insanların qətləməsi hüququ qiymət verərək, günahkarların cəzalandırılmasını tələb edib. Onun cəsarətli çıxışı sayəsində dünya ictimaiyyəti faciə ilə bağlı həqiqətləri öyrənib və SSRİ-nin ovaxtkı rəhbərlərinin törətdikləri cinayətin pislənməsi ilə bağlı prinsipial mövqə sərgiləyib. O vaxt totalitar rejim şəraitində sistemə meydan oxuyan özünü çox ağır fəsadlara məhkum etmiş olurdu, lakin Heydər Əliyev bundan qorxmayıb. Belə bir addım böyük cəsarət və şücaət tələb edirdi.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müstəqil Azərbaycanın rəhbərliyinə qayıdışından sonra Milli Məclisin 1994-cü ilin fevralında keçirilmiş növbədənkcən sessiyasında 1990-cı il 20 Yanvar faciəsi hərbi təcavüz və cinayət kimi qiymətləndirilib, aparılmış müzakirələr nəticəsində "1990-cı il 20 yanvar Bakı şəhərində baş vermiş faciəli hadisələr haqqında" qərar qəbul olunub.

Faciədən 32 il keçməsinə baxmayaraq, BMT-nin Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsinin, Mülki və Siyasi Hüquqlar haqqında Beynəlxalq Paktın və digər beynəlxalq hüquqi sənədlərin müddəalarını kobud şəkildə pozan, əzəmətləndirən və miqyasına görə XX əsrdə törədilmiş ən dəhşətli cinayətlərdən biri olan bu hadisəyə beynəlxalq siyasi-hüquqi qiymət hələ də verilməyib. Beynəlxalq hüquqa əsasən, bu cür hadisələr insanlığa qarşı cinayət kimi təsvir edilməli, onun təşəbbüskarları və icraçıları məsuliyyətə cəlb olunmalıdır.

Polad Bülbüloğlu xüsusilə vurğulayıb ki, bu gün Azərbaycan xalqı, Azərbaycanın indiki rəhbərliyi Sovet İttifaqının mərkəzi hakimiyyətinin ozamankı əməllərini müasir demokratik Rusiya ilə əlaqələndirmir.

Səfir xüsusi iftixar hissi ilə qeyd edib ki, bu gün Ulu Öndər Heydər Əliyevin, eləcə də ölkəmizin müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş bütün şəhidlərin ruhları rahatlıq tapıb. Rəşadətli Ordumuz 30 ildən sonra bütün Azərbaycan xalqını bir "demiş yumruq" kimi birləşdirməyi bacaran Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uzunmüddətli münasibətə son qoyub, əzəli torpaqlarımızı erməni işğalından azad edib.

Polad Bülbüloğlu diqqətə çatdırıb ki, bu gün Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərinin bərpası, orada kommunikasiya xətlərinin bərpası, yolların inşası istiqamətində genişmiqyaslı işlər aparılmaqdadır. Füzuli rayonunda qısa müddətdə beynəlxalq hava limanı tikilib istifadəyə verilib, Laçın və Zəngilan rayonlarında daha iki hava limanının tikintisi nəzərdə tutulub, Şuşa şəhərinə aparın Zəfər yolu inşa olunub.

Səfir Şuşada uğurla keçirilən "Xarıbül-bül" Musiqi Festivalı, yenidənqurmadan sonra dahi Azərbaycan şairi və ictimai xadimi Molla Pənah Vaqifin Muzey-Məqbərəsinin və Bülbülün Ev-Muzeyinin açılışlarından da danışıb, ölkə rəhbərliyi tərəfindən Qarabağ tezliklə dinc həyatın qayıtması üçün bütün imkanlardan istifadə olduğunu qeyd edib.

Konfransda çıxış edən deputat Nizami Səfərov iştirakçıların diqqətinə çatdırıb ki, bu faciə hələ 1973-cü ildə keçmiş Sovet İttifaqı tərəfindən ratifikasiya edilmiş Mülki və Siyasi Hüquqlar haqqında Beynəlxalq Pakt və Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsinin kobud şəkildə pozulmasıdır. Onun fikrincə, bu cinayət insanlığa qarşı cinayət kimi təsvir edilməlidir. Çünki belə cinayətlər müasir beynəlxalq hüquqa əsas cinayətlərdən biri sayılır və həm milli səviyyədə, həm də beynəlxalq cinayət hüququ çərçivəsində Beynəlxalq Cinayət Məhkəməsi tərəfindən mühakimə olunur. Nizami Səfərov qeyd edib ki, belə cinayətlərin iddia müddəti yoxdur və bütün günahkarlar gec-tez cəzalarını alacaqlar.

Politoloq Aleksandr Karavayev 1990-cı ilin Yanvar hadisələrinə toxunaraq, belə faciəvi sənərlərin qarşısının alınması üçün sovet sisteminin keçmiş sovet respublikalarında real vəziyyəti əsaslı şəkildə qiymətləndirmək, mövcud hala operativ və adekvat reaksiya vermək iqtidarında olmadığını vurğulayıb.

Daha sonra çıxış edən Lev Spivak, Abuzər Bağirov, Yuri Pompeyev və İlham Bədəlbəyli qanlı gecə ilə bağlı xatirələrini bölüşüb, dinc əhalinin qətlə yetirilməsinin yolverilməzliyini, bütün günahkarların cəzalandırılmasının və onların mənəvi qınanılmasının vacibliyini vurğulayıblar. Həmçinin qeyd olunub ki, 1990-cı ilin 20 Yanvar hadisələri bütün Azərbaycan xalqını öz müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə birləşdirib.

Natiqlər Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev başda olmaqla Azərbaycan xalqını tarixi Qələbə və Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün bərpası münasibətilə təbrik edib, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə genişmiqyaslı bərpa işlərinin aparıldığını vurğulayıblar.

Konfransın sonunda İlham Bədəlbəyli 20 Yanvar qurbanlarına həsr etdiyi şeirini oxuyub.

STRASBURQ

Azərbaycan Respublikasının Avropa Şurası yanında Daimi Nümayəndəliyinin təşkilatçılığı ilə Strasburqda Qanlı Yanvar şəhidlərinin əziz xatirəsi anılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan icmasının üzvlərinin və ölkəmizin dostlarının qatıldığı mərasimdə Avropa Şurası yanında daimi nümayəndə Fəxrəddin İsmayilov, şərşünas araşdırmaçı Şirin Melikoff və Fransada yaşayan Azərbaycanlıların Koordinasiya Şurasının əlaqələndiricisi Mehriban Ovçuyeva çıxış ediblər.

20 Yanvar faciəsinin 32-ci ildönümünə həsr olunmuş tədbirdə Avropa Şurası yanında Daimi nümayəndəliyimizin rəhbəri, səfir F.İsmayilov bildirib ki, 1990-cı il 20 Yanvar hadisələri xalqımızın qəhrəmanlıq salnaməsinin şərəfli səhifəsidir. 20 Yanvar əbədi olaraq Azərbaycan xalqının müstəqillik və azadlıq uğrunda mübarizəsinin rəmzinə çevrilib. Keçmiş sovet ordusunun xalqımıza tutduğu qanlı divan onun azadlıq əzmini sındırma bilməyib və əksinə, insanlarımız arasında həmrəyliyin möhkəmlənməsi ilə nəticələnib.

Daimi nümayəndə Ulu Öndər Heydər Əliyevin faciənin ertəsi günü Sovet İttifaqının paytaxtında verdiyi cəsarətli bəyanat ilə xalqımızın mübarizə ruhunu daha da gücləndirdiyini vurğulayıb. F.İsmayilov əlavə edib ki, 44 günlük müharibədə Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin rəşadətli sayəsində və şəhidlərimizin qanı bahasına əldə edilən Zəfər Qanlı Yanvar qəhrəmanlarının ruhunu şad edib. Azad, bütöv və firavan Azərbaycan sevgisi 20

Yanvar faciəsindən bəri canlarından keçmiş bütün qəhrəmanlarımızı birləşdirən ümumi bir amal olubdur.

Tədbir iştirakçıları 20 Yanvar qurbanlarının əziz xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad ediblər.

1990-cı il Yanvar hadisələrindən bir neçə gün sonra Bakıya yol tapa bilən ilk əcnəbi müxbirlərdən biri Şirin Melikoff həmin günlərdə şahidi olduğu hadisələrdən söz açıb və şəxsi xatirələrini bölüşüb. O, Azərbaycan xalqının bu faciə qarşısında baş əyməyərək, azadlıq və müstəqillik tələblərini davam etdirdiyini qeyd edib. Xalqımızın nümayiş etdirdiyi cəsarəti xatırladıb. Bu hadisələr barədə vaxtilə Fransa mətbuatı üçün bir sıra yazılar hazırlayan şərşünas araşdırmaçı eyni zamanda Bakıdan gələn jurnalların təhrif olunduğuna diqqət çəkib. Fransa mətbuatında yerli erməni icması və sovet təbliğat maşınının təsiri altında Azərbaycanın azadlıq uğrunda mübarizəsinə kölgə salınmasına davamlı cəhdlər olduğunu bildirib.

Mehriban Ovçuyeva çıxış edərək 20 Yanvar hadisələrinin hüzn doğurmaqla yanaşı, böyük bir qürur və fərəh mənbəyi olduğunu deyib. O, bu faciənin xalqımızın azadlıq ideyalarına köklənən milli tefəkkürünün dərinləşməsinə təsirini vurğulayıb. Ötən illər ərzində xarıcdəki Azərbaycan diaspor assosiasiya və üzvlərinin 20 Yanvar həqiqətlərinin geniş yayılması üçün daha müştəkil şəkildə apardığı fəaliyyətlərdən bəhs edib.

Tədbirdə Azərbaycan Televiziyasının ərsəyə gətirdiyi "Tarixin izi ilə - 20 Yanvar" sənədli filmi nümayiş etdirilib.

RABAT

Azərbaycan Respublikasının Mərakeş Krallığındakı səfirliyi və Mərakeş-Azərbaycan Dostluq Cəmiyyətinin təşkilatçılığı ilə səfirlikdə 20 Yanvar faciəsinin 32-ci ildönümü ilə bağlı anım mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə əvvəlcə 20 Yanvar şəhidlərinin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Daha sonra Azərbaycanın Mərakeşdəki səfiri Oktay Qurbanov çıxış edərək, 20 Yanvarın ümumxalq mətəm günü olması ilə yanaşı, həm də yaxın tariximizin ən şanlı səhifələrindən biri hesab edildiyini bildirib. Səfir məhz həmin gündə müstəqilliyini bərpa etmək istəyən xalqımızın bu əzmkarlığını boğmaq məqsədilə yeridilmiş sovet qoşunlarının törətdiyi qanlı cinayətin qurbanı olmuş günahsız şəhidlərin xatirəsini yad etmək məqsədilə Azərbaycanın hər yerində anım mərasimlərinin keçirildiyini bildirib. Lakin törədilmiş bu cinayətin Azərbaycan xalqının dövlət müstəqilliyini bərpa etmək iradəsinə və əzmini qıra bilmədiyini, əksinə daha da gücləndirdiyini və 1991-ci ildə dövlət müstəqilliyinin bərpa edilməsinə təkan verdiyini vurğulayıb.

Azərbaycanlı diplomat xalqımızın 20 Yanvar faciəsindən dərhal sonra Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycanın Moskvadakı Daimi Nümayəndəliyinə gedərək bəyanatla çıxış etdiyini, sovet ordusunun Azərbaycan xalqına qarşı törətdiyi vəhşi və cinayətkar əməlləri qətiyyətlə pislədiyini, bu cinayəti törədənlərin məsuliyyətə cəlb olunmasını və cəzalandırılmasını tələb etdiyini, sovet rəhbərliyinin etiraz əlaməti olaraq kommunist partiyasını tərk etdiyini tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb.

O.Qurbanov Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycan üçün çox ağır bir dövrdə respublikaya qayıtdığını və Azərbaycan xalqının çağırışına cavab verərək hakimiyyətə rəhbərliyi öz üzərinə götürdüyünü, öz uzaqqörmən siyasəti ilə xalqımızı və dövlətçiliyimizi bir çox ağır bəlalardan xilas etdiyini, müstəqil və firavan, demokratik dövlət qurduğunu bildirib.

Səfir Prezident İlham Əliyevin quruculuq prosesini davam etdirdiyini, ölkəmizin əldə etdiyi nailiyyətlərin fonunda 30 ildən sonra 44 günlük müharibə nəticəsində Azərbaycan Respublikasının işğal olunmuş ərazilərini azad etdiyini vurğulayıb.

Tədbirdə çıxış edən Mərakeş-Azərbaycan Dostluq Cəmiyyətinin sədri M.Fəqiri 20 Yanvarın Azərbaycan xalqı üçün əlamətdar tarixi gün olduğunu vurğulayaraq, bu tarixin Azərbaycanın öz müstəqilliyini bərpa etməsi prosesinin sürətlənməsinə təkan verdiyini qeyd edib.

Daha sonra vaxtilə Bakıda təhsil almış və 20 Yanvar faciəsinin canlı şahidi olan Məhəmməd Riçu faciə ilə bağlı xatirələrini bölüşüb.

Tədbirdə Mərakeş-Azərbaycan Dostluq Cəmiyyətinin üzvləri ilə yanaşı, tanınmış jurnalist-yazıçı Əhməd Mutçu, sairlər Fatimə Əl-Abdi, Fatimətuzzəhra Marruni, yerli KİV nümayəndələri və Azərbaycanda təhsil almış tələbələr iştirak ediblər.

Sonda Azərbaycanın azadlığı və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçən bütün şəhidlərimizin ruhlarına dualar oxunub, ehsan şüfrəsi açılıb.

Tədbirle bağlı yerli KİV-də məlumatlar dərc olunub.